

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Борис Сергинов

относно хабилитационния труд и представените научни и художествено-творчески
резултати на

гл. ас. д-р Росица Ангелова Рангелова

за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“
научна област **8. Изкуства**, професионално направление **8.2. Изобразително изкуство**
(Мода (Мода на детско облекло))

1. Обща характеристика и актуалност

Представената хабилитационна разширена справка за научните приноси на гл. ас. д-р Росица Рангелова очертава **цялостен, последователен и устойчив профил** на изследовател и практикуващ дизайнер в специфичната и до голяма степен недоразработена в национален контекст област „детска мода“ и нейните взаимовръзки с модата за възрастни.

Структурата на комплекта е добре балансирана и включва три взаимно допълващи се компонента:

1. **научни текстове и теоретични разработки** (монография, статии, доклади);
2. **концептуална колекция „Птици“** като авторски художествен продукт;
3. **портфолио и творческа документация**, които демонстрират приложимост и устойчивост на авторския метод.

Актуалността на тематиката е безспорна. Детската мода в последните десетилетия се развива като самостоятелен сегмент със собствена икономика, етика, ергономични изисквания и знаково-комуникативни кодове. На този фон разработките на кандидата имат стойност както **на теоретично осмисляне**, така и на **методическо подпомагане на обучението и професионалната практика**.

2. Научна продукция и теоретични приноси

Централно място заема монографията **„Детското облекло в България – развитие и проблематика“**, която може да бъде оценена като **първи системен опит за историческо и проблемно картографиране** на детската мода в България, разглеждана в паралел и диалог със световните тенденции. Трудът демонстрира аналитичност, ясна структура, последователност в понятията и добро познаване на спецификата на сектора.

Статиите и докладите (вкл. в „Текстил и облекло“, Multidisciplinary Journal of Science, Education and Art, сборници от национални конференции) разгръщат тематични ядра, важни за дисциплината:

- стиловите системи и тяхното „превеждане“ в детския гардероб;
- устойчиви тенденции и екологични материали;
- исторически пластове (монархически костюм, униформено облекло);
- социално-психологически и комуникативни аспекти на детското облекло.

Особено ценен е приносът, че чрез тези разработки кандидатът **поставя детската мода като самостоятелен обект на научно изследване**, а не като вторичен „производен“ сегмент на модата за възрастни.

3. Художествено-творческа дейност и художествени приноси

Концептуалната колекция **„Птици“** представлява убедителен пример за **синтез между изкуства** (живопис и мода), както и за разработване на **авторски текстил** като носител на концепция. Проектът показва зрялост в:

- избор на визуален източник и концептуална рамка;
- текстилно проектиране и композиция на принта;
- конструктивно решение и съответствие с таргет групите;
- управление на колористиката и силуетните контрасти (мини/макси, вталено/овърсайз), без да се нарушават ергономичните и функционални изисквания при детските модели.

Фактът, че колекцията е представена в контекста на национално значими форуми („Златна игла“) и впоследствие е показана и във Виена (галерия EGA), свидетелства за **публична валидност** на авторския художествен резултат и за успешно професионално позициониране.

4. Преподавателска и методическа дейност

Кандидатът представя ясна и убедителна линия на преподавателска работа в областта на модата, включително дисциплини, непосредствено свързани с профила на конкурса: „Художествено проектиране на детско облекло“, „Моден проект“, „Стайлинг“, „История на костюма“ и др. Подходът ѝ е съвременен, визуализиран и ориентиран към практиката, като се опира на собствените научни разработки – важен показател за **взаимовръзка между изследване, преподаване и творческа реализация**.

5. Обобщени научни и научно-приложни приноси (извадка)

Считам, че приносите на гл. ас. д-р Росица Рангелова могат да бъдат обобщени в следните направления:

1. Научно-исторически принос:

- създаване на систематизиран корпус от данни, библиография и визуален материал за детското облекло в България;
- проследяване на ключови социални, икономически и културни фактори, влияещи върху развитието на детската мода.

2. Теоретико-методологичен принос:

- формулиране на работеща методика за преподаване и обучение в областта на детската мода (стилови анализи, конструктивни и материални изисквания, таргет групи);
- аргументиране на връзката между детска и дамска мода като динамична система на „взаимно пренасяне“ на стил и визуални кодове.

3. Научно-приложен и художествен принос:

- реализиране на концептуални колекции с ясно изведени проектантски принципи и обществена валидност;
- демонстриране на интердисциплинарен подход (живопис → текстил → мода), приложим в образователна и професионална среда.

4. Публична разпознаваемост и професионална легитимност:

- награди и отличия (вкл. „Златна игла“ за детска мода), участия в ревюта, изложби, медийни отразявания и международно представяне.
-

6. Заключение и препоръка

На база на представените научни публикации, монография, цитирания, художествено-творчески изяви, педагогически опит и ясно формулирани приноси, считам, че **гл. ас. д-р Росица Ангелова Рангелова отговаря на академичните и професионални изисквания за заемане на длъжността „доцент“** в научна област 8. Изкуства, професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Мода) – Мода на детското облекло.

Давам положително становище и подкрепям кандидатурата ѝ за заемане на академичната длъжност „доцент“.

проф. д-р Борис Сергинов
София, 2026 г.

OPINION

by Prof. Dr. Boris Serginov

regarding the habilitation thesis and the submitted scientific and artistic–creative achievements of

Chief Assistant Professor Dr. Rositsa Angelova Rangelova

for participation in a competition for the academic position of **Associate Professor**
Scientific Field 8. Arts, Professional Field 8.2. Fine Arts (Fashion) – **Children's Fashion**

1. General characteristics and relevance

The presented habilitation extended reference for the scientific contributions of Senior Assistant Professor Dr. Rositsa Rangelova outlines a comprehensive, consistent and sustainable profile of a researcher and practicing designer in the specific and largely underdeveloped in the national context area of "children's fashion" and its interrelations with adult fashion.

The structure of the set is well balanced and includes three mutually complementary components:

1. scientific texts and theoretical developments (monograph, articles, reports);
2. conceptual collection "Birds" as an author's artistic product;
3. portfolio and creative documentation, which demonstrate the applicability and sustainability of the author's method.

The topicality of the topic is undeniable. Children's fashion in recent decades has developed as an independent segment with its own economy, ethics, ergonomic requirements and sign-communicative codes. Against this background, the candidate's developments have value both in theoretical understanding and in methodological support of training and professional practice.

2. Scientific Output and Theoretical Contributions

A central place in the submitted body of work is occupied by the monograph "**Children's Clothing in Bulgaria – Development and Issues**", which may be assessed as the first systematic attempt at historical and problem-oriented mapping of children's fashion in Bulgaria, examined in parallel and dialogue with global fashion trends. The work demonstrates analytical depth, a clear structure, conceptual consistency, and thorough familiarity with the specific characteristics of the sector.

The articles and conference papers (including publications in *Textiles and Clothing*, *Multidisciplinary Journal of Science, Education and Art*, and proceedings of national

scientific conferences) further develop thematic cores that are essential to the discipline, such as:

- stylistic systems and their “translation” into the children’s wardrobe;
- sustainable trends and environmentally friendly materials;
- historical layers (monarchical costume, uniform clothing);
- socio-psychological and communicative aspects of children’s clothing.

A particularly valuable contribution of these studies is that they position children’s fashion as an independent object of scholarly research, rather than as a secondary or derivative segment of adult fashion.

3. Artistic and Creative Activity and Artistic Contributions

The conceptual collection “**Birds**” represents a convincing example of synthesis between the arts (painting and fashion), as well as of the development of author-designed textiles as carriers of conceptual meaning. The project demonstrates maturity in the following aspects:

- selection of a visual source and formulation of a conceptual framework;
- textile design and print composition;
- constructive solutions and correspondence with the targeted age groups;
- management of colour schemes and silhouette contrasts (mini/maxi, fitted/oversized), without compromising the ergonomic and functional requirements specific to children’s garments.

The fact that the collection was presented within the context of nationally significant forums (such as “**Golden Needle**”) and subsequently exhibited in Vienna (EGA Gallery) testifies to the public validation of the author’s artistic output and to successful professional positioning.

4. Teaching and Methodological Activity

The candidate presents a clear and convincing trajectory of teaching activity in the field of fashion, including courses directly related to the profile of the competition, such as “**Artistic Design of Children’s Clothing**,” “**Fashion Project**,” “**Styling**,” “**History of Costume**,” and others. Her approach is contemporary, visually oriented, and practice-

based, drawing directly on her own scientific research—an important indicator of the strong interconnection between research, teaching, and creative practice.

5. Summary of Scientific and Applied Contributions (Selected)

I consider that the contributions of Chief Assistant Professor Dr. Rositsa Rangelova may be summarized in the following areas:

1. Scientific and Historical Contribution:

- creation of a systematized body of data, bibliography, and visual material on children's clothing in Bulgaria;
- tracing key social, economic, and cultural factors influencing the development of children's fashion.

2. Theoretical and Methodological Contribution:

- formulation of a functional methodology for teaching and training in the field of children's fashion (stylistic analyses, constructive and material requirements, target groups);
- substantiation of the relationship between children's and women's fashion as a dynamic system of mutual transfer of stylistic and visual codes.

3. Scientific-Applied and Artistic Contribution:

- realization of conceptual fashion collections with clearly articulated design principles and public relevance;
- demonstration of an interdisciplinary approach (painting → textile → fashion), applicable in both educational and professional contexts.

4. Public Recognition and Professional Legitimacy:

- awards and distinctions (including the “**Golden Needle**” award for children's fashion), participation in fashion shows, exhibitions, media coverage, and international representation.

6. Conclusion and Recommendation

Based on the submitted scientific publications, monograph, citations, artistic and creative achievements, pedagogical experience, and clearly articulated contributions, I conclude that Chief Assistant Professor Dr. Rositsa Angelova Rangelova fully meets the academic and professional requirements for appointment to the position of **Associate Professor** in Scientific Field 8. Arts, Professional Field 8.2. Fine Arts (Fashion) – **Children's Fashion**.

I give a **positive evaluation** and support her candidacy for appointment to the academic position of **Associate Professor**.

Prof. Dr. Boris Serginov

Sofia, 2026